

 Vέο Φροντιστήριο	ΜΑΘΗΜΑ - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΥΛΗ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ
	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	
	ΤΜΗΜΑ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ένας Έλληνας από το... Υψηλάντι του Μίσιγκαν γράφει για την Ελληνική Επανάσταση

Συγκλονίζει το κείμενο του Κρίστοφερ Κόσμος (Christopher Cosmos) Ελληνοαμερικάνου συγγραφέα με αφορμή τη 200ή επέτειο από την Ελληνική Επανάσταση του 1821 που θα εορταστεί φέτος.

Ο διάσημος συγγραφέας παίρνει ως αφορμή μια μικρή πόλη στο Μίσιγκαν που ονομάζεται Ypsilanti (Υψηλάντι), από τους αδελφούς Αλέξανδρο και Δημήτρη Υψηλάντη, ήρωες του Αγώνα της Ελλάδας για απελευθέρωση από τους Τούρκους, και περιγράφει τη σημασία της επετείου του ελληνικού αγώνα για την ανεξαρτησία για όλους τους Έλληνες της Διασποράς.

Περιγράφοντας συνοπτικά την ιστορία τους, ο Κρίστοφερ Κόσμος παραλληλίζει τους αδελφούς Υψηλάντη με τους Έλληνες του εξωτερικού, οι οποίοι όσα χρόνια και αν παραμένουν μακριά από την πατρίδα, οι καρδιές τους πάντα παραμένουν στην Ελλάδα. [...]

«Αυτή τη χρονιά, στις 25 Μαρτίου 2021 θα εορταστεί η 200η επέτειος της Ελληνικής Επανάστασης και Ανεξαρτησίας. Είμαι Ελληνοαμερικανός, μεγάλωσα στις κεντροδυτικές πολιτείες της Αμερικής, και πρόκειται για μια σημαντική στιγμή, περίσταση και επέτειο για όλους εμάς που είμαστε μέλη της ευρύτερης ελληνικής διασποράς, καθώς και για άλλους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο που έχουν επηρεαστεί από αυτή τη μέρα και τα γεγονότα που εορτάζονται, είτε τα γνωρίζουν είτε όχι.

Ο αριθμός των πόλεων που έχουν ελληνικά ονόματα, μερικά λεπτά από την περιοχή που μένω (Σπάρτη, Σμύρνη και Ιωνία είναι μόνο μερικά που έρχονται στο μυαλό), μαρτυρούν την επιρροή και τη δύναμη της διασποράς, του πολιτισμού και της μνήμης. Όμως, κάθε χρόνο στις 25 Μαρτίου, είναι μια πόλη και ένας συγκεκριμένος δήμος που σκέφτομαι περισσότερο από όλους.

Φοίτησα στο Αν Άρμπορ του Μίσιγκαν, που είναι πέντε λεπτά μακριά από μια μικρή πόλη που ονομάζεται Υψηλάντι (Ypsilanti), η οποία βρίσκεται εντός μιας μεγαλύτερης δημοτικής ενότητας με το όνομα αυτό. Σαν πολλά άλλα μέρη στον κόσμο, χιλιάδες άνθρωποι περνούν από το Υψηλάντι κάθε μέρα, χωρίς να γνωρίζουν πότε και πώς ιδρύθηκε και πως είναι ένα μέρος που πήρε το όνομά του από τους δύο Έλληνες αδερφούς, τον Δημήτριο και τον Αλέξανδρο Υψηλάντη, που ήταν ηγέτες στην Ελληνική Επανάσταση και τον Πόλεμο της Ανεξαρτησίας της Ελλάδας. [...] Παρόλο που ήταν πολίτες του κόσμου και συμμετείχαν στα ζητήματα του κόσμου, οι καρδιές τους ήταν ξεκάθαρα και παρέμειναν για πάντα ελληνικές.[...]

Η σύγχρονη διασπορά παραμένει με πολλούς τρόπους ίδια. Υπάρχουν τόσοι πολλοί Έλληνες που έχουν εξαπλωθεί τόσο μακριά από την Ελλάδα. Αυτοί οι Έλληνες, όπως οι αδελφοί Υψηλάντη, είναι περισσότερο πολίτες του κόσμου περισσότερο από οποιονδήποτε ή οτιδήποτε άλλο, με πόλεις σε μακρινές ηπείρους που έχουν ονομαστεί για εμάς και την επιρροή της σκέψης, της γλώσσας και του πολιτισμού που έχει διαπλάσσει κυβερνήσεις και τρόπους ζωής σε τόσα πολλά μέρη και λαούς.

Πραγματικά, βοηθήσαμε να δημιουργηθεί και να χτιστεί ο υπόλοιπος κόσμος στον οποίο τώρα ζούμε. Την ώρα που εμείς οι Έλληνες της διασποράς, όπως οι αδελφοί Υψηλάντη πριν από εμάς, είμαστε περισσότερο μέρη του νεότερου κόσμου τώρα και της μεγάλης ελληνικής κοινότητας του εξωτερικού, η οποία παραμένει ζωντανή και δυνατή, πού βρίσκονται όμως οι καρδιές μας; Οι καρδιές μας, όπως των αδελφών Υψηλάντη και των άλλων Ελλήνων επαναστατών, παραμένουν χωρίς καμία απολύτως αμφιβολία ελληνικές. Και αυτό είναι κάτι που θα παραμείνει για πάντα αληθινό, ενώ ο χρόνος και οι γενιές συνεχίζονται και πολλοί από εμάς απομακρυνόμαστε όλο και περισσότερο από την πατρίδα μας, τόσο γεωγραφικά όσο και χρονολογικά.

Γι' αυτόν τον λόγο κάθε χρόνο στις 25 Μαρτίου, όταν σκέφτομαι την Ελληνική Επανάσταση και τον αγώνα για την Ανεξαρτησία για την οποία πολέμησαν οι επαναστάτες, σκέφτομαι περισσότερο τη μικρή πόλη και τον δήμο Υψηλάντι. [...] Και κάθε χρόνο στις 25 Μαρτίου – και ειδικά τη φετινή 25η Μαρτίου με την επέτειο των 200 ετών θυμάμαι ότι – όπως οι αδελφοί Υψηλάντη πριν από εμάς, που οι καρδιές του παρέμειναν εκεί – και εμάς οι καρδιές μας βρίσκονται στην Ελλάδα».

Εφημ. Τα Νέα, 12 Μαρτίου 2021 (διασκευή)

Θέμα Α

A1. Να παρουσιάσετε συνοπτικά το περιεχόμενο των τριών τελευταίων παραγράφων του Κειμένου 1 («Η σύγχρονη διασπορά ... βρίσκονται στην Ελλάδα») σε 60-80 λέξεις.

Μονάδες 15

Θέμα Β

Β.1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες τεκμηριώνοντάς τις με το κατάλληλο απόσπασμα από το κείμενο

α. Ο συγγραφέας παρομοιάζει τους Έλληνες του εξωτερικού με τους αδερφούς Υψηλάντη καθώς και τους δύο τους συνδέουν συναισθηματικοί δεσμοί με την πατρίδα

β. Οι επισκέπτες γνωρίζουν την ιστορία και την παράδοση της μικρής πόλης Υψηλάντι

γ. Ο αριθμός των πόλεων με τα ελληνικά ονόματα αποδεικνύουν τον όγκο Ελλήνων μεταναστών που εγκαταστάθηκαν σε αυτές.

δ. Οι Έλληνες της διασποράς δεν έχουν απολέσει το ελληνικό τους στοιχείο.

ε. Η 25^η Μαρτίου σαν επέτειος ανακαλεί στη μνήμη του συγγραφέα την αγάπη του για την πατρίδα

Μονάδες 15

Β.2. α. Στις δύο τελευταίες παραγράφους (*Η σύγχρονη διασπορά...στην Ελλάδα*) ο συγγραφέας εκφράζει έντονα συναισθηματικό λόγο. Να εντοπίσετε δύο γλωσσικές επιλογές που να επιβεβαιώνουν την παραπάνω θέση

Μονάδες 7

β. Να εντοπίσετε έναν τρόπο ανάπτυξης στην προτελευταία παράγραφο (*Η σύγχρονη διασπορά...χρονολογικά*) και να εξηγήσετε πώς εξυπηρετεί την πρόθεση του συγγραφέα.

Μονάδες 7

Β.3. **Ο διάσημος συγγραφέας(...)περιγράφει τη σημασία της επετείου του ελληνικού αγώνα για την ανεξαρτησία για όλους τους Έλληνες της Διασποράς.**

Να βρείτε το είδος της σύνταξης, να τη μετατρέψετε στο αντίθετο και να εντοπίσετε τις υφολογικές αλλαγές.

Μονάδες 6

Β.4 Ο συγγραφέας γράφοντας σε κλίμα έντονης συναισθηματικής φόρτισης κάνει συχνή χρήση μεταφορικών εκφράσεων. Να αποδώσετε τις παρακάτω εκφράσεις σε λόγο κυριολεκτικό: *έχει διαπλάσσει τρόπους ζωής, να χτιστεί ο υπόλοιπος κόσμος, Οι καρδιές μας παραμένουν χωρίς καμία απολύτως αμφιβολία ελληνικές.*

Μονάδες 5

Θέμα Γ.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΞΟΔΟΣ

«Η μεγάλη Έξοδος» είναι βασισμένο σε ιστορικό γεγονός, στην εκδήλωση διαμαρτυρίας που έγινε στην Αθήνα με την ευκαιρία του απαγορευμένου εορτασμού της 25ης Μαρτίου 1942, εκδήλωση που χτυπήθηκε βίαια από τις δυνάμεις Κατοχής.

Τις ημέρες εκείνες έκαναν σύναξη μυστική τα παιδιά και λάβανε την απόφαση, επειδή τα κακά μαντάτα πλήθαιναν στην πρωτεύουσα, να βγουν έξω σε πλατείες με το μόνο πράγμα που τους είχε απομείνει: μια παλάμη τόπο κάτω από τ' ανοιχτό πουκάμισο, με τις μαύρες τρίχες και το σταυρουδάκι του ήλιου. Όπου είχε κράτος η Άνοιξη.

Και επειδή σίμωνε η μέρα που το Γένος είχε συνήθειο να γιορτάζει τον άλλο Σηκωμό, τη μέρα πάλι εκείνη ορίσανε για την Έξοδο. νωρίς εβγήκανε καταμπροστά στον ήλιο, με πάνου ως κάτω απλωμένη την αφοβία σα σημαία, οι νέοι με τα πρησμένα πόδια που τους έλεγαν αλήτες. **Και** ακολουθούσανε άντρες πολλοί, και γυναίκες, και λαβωμένοι με τον επίδεσμο και τα δεκανίκια. Όπου έβλεπες άξαφνα στην όψη τους τόσες χαρακίες, που 'λεγες είχανε περάσει μέρες πολλές μέσα σε λίγην ώρα.

Τέτοιας λογής αποκοτιά, ωστόσο, μαθαίνοντας οι Άλλοι, σφόδρα ταραχτήκαν. **Και** τρεις φορές με το μάτι αναμετρώντας το έχει τους, λάβανε την απόφαση να βγουν έξω σε δρόμους και σε πλατείες, με το μόνο πράγμα που τους είχε απομείνει: μια πήχη φωτιά κάτω απ' τα σίδερα, με τις μαύρες κάννες και τα δόντια του ήλιου. Όπου μήτε κλώνος μήτε ανθός, δάκρυο ποτέ δεν έβγαλαν.

Και χτυπούσανε όπου να 'ναι, σφαλώντας τα βλέφαρα με απόγνωση. **Και** η Άνοιξη ολοένα τους κυρίευε. Σαν να μην ήτανε άλλος δρόμος πάνω σ' ολάκερη τη γη, για να περάσει η Άνοιξη παρά μονάχα αυτός, και να τον είχαν πάρει αμίλητοι, κοιτάζοντας πολύ μακριά, περ' απ' την άκρη της απελπισιάς, τη Γαλήνη που έμελλαν να γίνουν, οι νέοι με τα πρησμένα πόδια που τους έλεγαν αλήτες, και οι άντρες, και οι γυναίκες, και οι λαβωμένοι με τον επίδεσμο και τα δεκανίκια.

Και περάσανε μέρες πολλές μέσα σε λίγην ώρα. **Και** θερίσανε πλήθος τα θηρία, και άλλους εμάζωξαν. **Και** την άλλη μέρα εστήσανε στον τοίχο τριάντα. “

Από το Άξιον Εστί του Οδυσσέα Ελύτη

-Να αιτιολογήσετε σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων, την συχνή χρήση του συνδέσμου “και” στην αρχή των προτάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το περιεχόμενο όσο και την συναισθηματική κατάσταση του συγγραφέα.

Μονάδες 15

Θέμα Δ.

Δ1. Η διατήρηση της παράδοσης του τόπου μας συνέβαλε στην επιτυχία του αγώνα των Ελλήνων για την ελευθερία. Ωστόσο, στη σύγχρονη εποχή παρατηρείται άρνηση των παραδοσιακών αρχών και αξιών, με άμεση συνέπεια την απειλή της εθνικής ελευθερίας. Αξιοποιώντας δημιουργικά τις πληροφορίες από τα κείμενα αναφοράς και με την ιδιότητά σας ως μαθητές/μαθήτριες να αναπτύξετε τις απόψεις σας σχετικά με τους παράγοντες που οδηγούν σε αυτή την άρνηση και να επισημάνετε τους κινδύνους που εγκυμονεί για την ελευθερία ενός λαού. Να θεωρήσετε ότι το κείμενό σας θα δημοσιευτεί σε ηλεκτρονικό περιοδικό (350-400 λέξεις)..

Μονάδες 30

ΝΕΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ